

Els ulls de Nefertiti

Un relat de: [Carles Malet](#)

Cacofonia inacabable de botzines. L'oïda és el primer dels sentits del turista que se satura en arribar a la capital d'Egipte, tot just després de deixar enrere la seguretat i l'ordre del seu modern aeroport, i enfrontar-se als seus carrers caòtics. Els automòbils semblen talment haver patit en aquest entorn un procés evolutiu darwinianà, que els ha portat a desenvolupar l'habilitat de comunicar-se sonorament els uns amb els altres. Un mecanisme de supervivència per prevenir-se de les maniobres maldestres amb que els seus conductors els exposen contínuament a una nova rascada a la seva pell metàl·lica, resseca i malmesa pel sol, el vent i la sorra.

El conductor del taxi que m'ha recollit a l'aeroport enfila l'autovia que travessa els carrers d'El Caire, camí dels suburbis on s'alcen les piràmides, home i vehicle aparentment aliens al desgavell circulatori que ens envolta. A esquerra i dreta de la carretera per la qual avancem lentament s'aixequen centenars de blocs de pisos inacabats. La majoria tenen dos o tres nivells, i les columnes de formigó que tot just els mantenen dempeus s'aixequen un parell de metres per sobre de la darrera planta construïda, amb les seves ànimes de ferro rovellat despuntant-ne a l'extrem, com artèries seccionades. Pilars que esperen els diners o la urgència d'una família creixent per encerclar unes noves fileres de maons vermells. Columnes fràgils, metàfores de la vida a El Caire, que es retallen contra un desert que desafia el pas del temps, dels turistes, i d'una ciutat que creix massa de pressa.

L'olor de benzina mal digerida pels motors que demanen una merescuda jubilació es barreja en arribar prop del Nil amb la fortor d'excrements d'animal. Al costat del meu taxi, una família de turistes americans obesos pren fotografies dels camells que s'han afegit a la rua de vehicles a motor. Els animals són un anacronisme que, irònicament, es manté viu mercès als visitants que pagaran generosament per un passeig dalt de les bèsties al voltant de les restes de l'antic Egipte. Un dels camells decideix orinar sorollosament i abundant al costat del taxi dels americans, que porta les finestres temeràriament abaixades, provocant el riure histèric dels nens esquitxats per la generositat de l'animal, i una impagable ganyota de fàstic de la seva mare.

Mentre gaudeixo de l'espectacle ridícul que escenifiquen la família de grassos en un país estrany, no m'he adonat que una nena de poc més de set anys s'ha apropiat al meu taxi i em mira de fit a fit des de l'altra banda de la finestra, mentre estén la mà. "One pound", deixen anar els seus llavis molsuts alhora que els seus ulls de color de terra perforen els meus. "One pound", repeteix en un anglès mancat d'accent, assajat perquè l'entengui qualsevol turista. Durant uns segons eterns em miro els ulls grossos i desvergonyits que remouen la meva ànima. El seny em diu que si abaixo la finestra, una rierada de nens amb cares brutes encerclarà el cotxe per demanar-me diners. Però el cor se m'encongeix en veure la nena que podria ésser la meva filla i que s'humilia per escassament quinze cèntims d'euro. Afortunadament per la meva consciència, el conductor m'estalvia una decisió difícil en reprendre la marxa, deixant uns metres enrere la nena que s'ha fixat ara com objectiu el cotxe dels americans.

L'expectativa de trepitjar la sorra on s'alça el llegat de Kheops, i de tocar l'Esfinx amb els meus dits, em fan oblidar ràpidament l'incident amb la nena. Tanmateix, quan el taxi arriba al final del trajecte prop de la Gran Piràmide, m'enfronto amb un nou caos pel qual no m'havien previngut. No he baixat encara del vehicle, quan un individu de rostre bru entra al seient del costat del conductor i, mentre m'ensenya unes dents esgrogueïdes en un simulacre de somriure -o d'amenaça-, em convida a acompanyar-lo si vull fer una visita guiada a les piràmides. Tot just no he sortit encara del taxi, quan un grup d'àrabs sortits de sota les pedres se sumen al primer, m'envolten i m'acompanyen diligentment fins un carreró on hi jeuen una dotzena de camells i un nombre similar de rucs i cavalls. Sense tenir temps de pensar si m'estic ficant en un embolic, en pocs minuts em trobo assegut damunt d'una de les bèsties amb gepa. Enmig de la cridòria en àrab i dels renills dels animals, sols la imatge d'altres turistes amb rostres que combinen una mescla d'il·lusió i consternació em reconforta lleugerament.

El joc del regateig comença en el moment que la meva bèstia s'alça sense previ avís, i, qui sembla el cap d'aquest grup, un home prim, d'edat avançada i ulls de falcó, m'ofereix la possibilitat de fer una volta guiada fins l'Esfinx i les tres piràmides al mòdic preu de cent vint dòlars. Mentre adopto un posat de negociador dur des de dalt del camell, li etzibo amb falsa seguretat que, com a molt, estic disposat a pagar deu euros pel servei. Després d'un regateig ràpid, l'àrab accepta la meva darrera oferta: quaranta euros. I el seu somriure mal dissimulat em fa sospitar que, probablement, l'home acaba de fer un negoci extraordinari amb mi.

La visita organitzada en camell està, addicionalment, poblada de paranys inesperats. Abans d'entrar al recinte vigilat de l'antic Egipte, el guia que m'ha estat assignat es preocupa de distreure's oportunament pels carrerons adjacents, on improvisats fotògrafs m'ofereix la possibilitat d'immobilitzar aquest moment màgic i irrepetible dalt del camell, tot encasquetant-me sense preguntar el keffiyeh, mocador de cap dels àrabs. Cada aturada de la

meva muntura és aprofitada, a més a més, per miríades de nens que pidolen al costat del camell fins que arrenquen de la meva consciència -i de la meva butxaca- una quantitat no menyspreable de lliures egípcies.

Ja dins del preuat i anhelat recinte històric, tot just quan la muntura comença a remuntar les dunes de sorra, un guarda diligent ens recorda que l'hora de visita tot just ha acabat, i es nega a deixar-nos prosseguir fins que el guia em xiuxiueja que un bitllet de sota mà farà endarrerir per art de màgia el rellotge del vigilant. Un suborn insignificant, penso, que ben bé s'ho val per poder arribar a tocar les restes mil·lenàries. Uns metres més endavant, quan finalment em dispo a gaudir en pau de la visita a la gloriosa piràmide de Kheops, una munió de tuaregs vestits de blau m'encercla i s'afanya a convèncer-me que he de comprar-los una ampolla d'aigua a preu de xampany francès si no vull patir de deshidratació. No he pogut fer encara ni un parell de fotografies, quan un nou grup d'homes del desert sortits de darrere les dunes em fiquen a les butxaques una col·lecció sencera de petites miniatures de les piràmides, que casualment tenen en promoció conjuntament amb reproduccions en plàstic dels escarabats de la bona sort.

Els meus darrers intents de justificar que la vista a les restes dels faraons i la dotzena escassa de fotografies mal enquadrades que he aconseguit fer enmig d'aquest caos ben bé mereixen el que ja començo a identificar com un robatori organitzat, s'esvaeixen definitivament quan, camí de tornada, el guia s'atura a uns cinc-cents metres de la sortida per informar-me que el que he pagat fins ara pel viatge és només en concepte de lloguer de l'animal, i que el seu sou no hi està inclòs. L'enuig inicial dóna pas ràpidament a un incipient atac de pànic en veure com el sol es comença a pondre darrera de l'horitzó, i el guia, murri, es nega a acompanyar-me fins la sortida del recinte. Les imatges de guàrdies corruptes, falsos tuaregs negociants, i miríades de nens de cares brutes pidolant al voltant del meu camell immòbil comencen a compondre en el meu subconscient un quadre amenaçador. Finalment, les darreres dues-centes lliures de la meva cartera acaben per retornar el somriure al rostre del guia, i aconsegueixen que els meus ossos tornin sans i estalvis de nou al tancat dels animals on, miraculosament, encara m'espera el conductor del taxi.

Des de la ben retrobada seguretat del seient del darrere del vehicle, amb les finestres pujades i les portes bloquejades, em miro per darrer cop el grup de camellers pels quals jo ja he perdut tot interès, sabedors que la meva provisió d'euros i lliures egípcies ja ha tocat fons. Em compadeixo en descobrir la família d'americans grassos amb els que s'havia creuat el meu taxi encara no fa dues hores, i que ara s'enfronten a la meva mateixa dissort, tot intentant entendre què fan muntats dalt de sengles camells i rucs, i envoltats d'un grup d'àrabs que somriuen i gesticulen àmpliament.

Mentre m'allunyo de les piràmides, amb el regust agredolç d'una experiència irrepètible, em fixo en la figura petita que corre alegrement darrera dels ibis blancs que s'aturen a abeurar prop dels camells. La nena es gira tot just quan passa el meu taxi, i reconeixo els seus ulls grossos, de color de terra, que es claven en els meus. Aquesta vegada no em demana diners. Sap que els seus pares, germans, i oncles ja han fet la seva feina, i que ja no cal tornar a fingir i humiliar-se per uns pocs cèntims. La seva mirada és ara orgullosa, desafiant. La mirada d'una hereva dels faraons, que em recorda que en aquesta terra, Nefertiti encara n'és reina, i que els turistes només hem vingut per rendir-li tribut.